

Futóverseny Domokoson

Tizenegyedik alkalommal szerveztek futóversenyt Domokoson. Az esemény november 26-án került megrendezésre, délután 15.00 órai kezdettel.

A versenyzőket a domokosi származású Miklós Arthur futóversenyző készítette fel, heti egy alkalommal tartott edzéssel. Közülük 16 fiatal jelentkezett a megszervezett versenyre.

Három rajt volt, fiú és lány kategóriák külön-külön, ezek távonkénti első

helyezettjei a következők:

500 m: 1-4. osztály - Báránka Zsuzsa, Miklós Erik

1000 m: 5-8. osztály - Molnár Nikolet, Székely Kevin

2000 m: 14 éven felüliek - Báránka Zsuzsa, Gáspár Kevin. **(folyt. a 2. o.)**

JÖN! JÖN!! JÖN!!!

A nagybányai LENDVAY MÁRTON Színjátszó Kör minden év végén színházi bemutatóval kedvesedik hűséges nagybányai közönségének. Az idén az eddigiektől eltérően egy fergeteges vígjáték lesz terítéken, amely – hisszük – elnyeri majd az önök tetszését.

Igenám, de, mint az utóbbi néhány évben – sajnos – rendületlenül nyomaszt és követ bennünket az a fránya pénzhány! Megjegyezzük: egy-két kivétellel színjátszó körünket anyagilag nem támogatja senki. A szükségmegoldás az önök jóindulatában leledzik. Arra gondoltunk, hogy aki 50 lejjel járul hozzá költségeinkhez (díszlet, jelmez, színházi személyzet, reklám stb.), azt egy két személyre szóló meghívóval honoráljuk. Persze, nagyobb összegeket sem utasítunk vissza, sőt, ha úgy gondolják, név szerint köszönjük meg mindenkinek a támogatást a BÚSZ hasábjain. Részletekért, valamint jegyigénylésért szíveskedjenek felhívni a következő telefonszámon: 0745-790 554 (Szigeti).

Bízunk az önök nagylelkűségében!

Kövesse a Bányavidéki

Új Sztót a Facebook-on is.

Haladj a korral!

Korszerűsödött a Németh László Elméleti Líceum egyik informatika szaktanterme. Megújultak a meglévő gépek szoftverei, 20 gépre új operációs rendszert, további 6 gépre új office-csomagot telepítettek.

A fejlesztésre különösen nagy szükség volt, nem csupán azért, hogy a matematika-informatika osztályok szakoráit megfelelő felszereltségű számítógépes szaktanteremben tarthassák, az informatika szaktanterem ugyanis más szakorák technikai feltételeit is biztosítani tudja.

A pályázatot a Bethlen Gábor Alap támogatta. (nagybanya.ro)

Könyvbemutató

Vicsai György: Szamosardó - Falumonográfia

A Sülelmedi Polgármesteri Hivatal és a Fehér Hollók Média Klub támogatásával, a kolozsvári Világ-hírnév Kiadó gondozásában megjelent **Vicsai György: Szamosardó - Falumonográfia** című kötete, melynek bemutatója **2016. december 7-én, szerdán 17.00 órától** lesz a szamosardói internátus emeleti termében.

Mindenkit szeretettel várnak!

A nyugdíjas „Nagy család” december 27-én búcsúzik a 2016-os évtől a SELMONT vendéglőben.

Téged is szeretettel várunk.
Jelentkezz a 0362-417818-as telefonszámon.

www.uj szo.ro

Futóverseny Domokoson

- folytatás az első oldalról -

A résztvevők mindegyikét üdítővel és édességgel jutalmazták, valamint a távok első három legjobb időt futója pénzjutalomban részesült és oklevelet is kapott. Továbbá az első helyezettek egy, a Domokosi Kulturális Egyesület által készített plakettet is a magukénak tudhattak.

A verseny szervezői és támogatói a Domokosi Kulturális Egyesület alapítótagjai voltak. A 14 év feletti versenyzők támogatásáért külön köszönet jár a domokosi származású, Norvégiában élő Dézsi Andrásnak.

Miklós Arthur szavaival élve: „Motiváció van, a távok nem voltak hosszúak, viszont nagy örömmre, akik versenyeztek, jól teljesítettek. Látszik, érzékelhető a heti egy alkalommal tartott edzés. Egyik álmom, hogy valamelyik tanítványom profi szintet érjen el.”

Kíváncsi vagyok, hogy még számtalan jó eredménnyel gazdagodhassanak a versenyzők az elkövetkező időkben, és valóra váljon Arthur álma, s majd pár év múlva a versenyzői közül lépjen valaki a nyomdokaiba.

Mátyás Elíz

Egyházi hírek

* Konfirmándus találkozó

Koltón, 2016. december 4-én (vasárnap) 15.15 órától sor kerül az 1993-ban konfirmáltak találkozójára. Eerre az ünnepi alkalomra szeretettel hívjuk és várjuk a meghívottakat és minden kedves érdeklődőt.

Ecsedi Árpád

* Adventi programok a Krisztus Király templomban

Ismét Apjok Norbert lesz a TL+ magyar adásának a meghívottja

December

2-án, 15.30 órától

várjuk kedves nézőinket a képernyők elé. Az Apjok Norbert képviselővel folytatott beszélgetés témája: „Hogy sikerült a máramarosi kampánykörút?”

Jogi fogalomtár (39.)

A polgári per költségei - (románul: cheltuielile de judecată în proces civil)

Társadalmunkban általános jelenség, hogy minden megnyilvánulás költségekkel jár. Nincs ez másképp egy polgári per esetében sem. Minden egyes eljárás, okmány kibocsátása, személyi szakértelme vagy engedélye, amely egy polgári per tárgyalásához szükséges, valamilyen költséget von maga után. Mind-ezen kiadásokról a törvény rendelkezik.

A polgári per költségeiről a romániai Polgári Perrendtartás Törvénykönyvének 451-455-ig terjedő szakaszai rendelkeznek.

A jogalkotó ezen rendelkezései sze-

rint perköltségeknek számolhatók fel a bélyegilletékek, az igazságügyi bélyeg, az ügyvédi, szakértői munkadíj, ugyanakkor a tanúkkal járó költségek, mint az utaztatásuk, szállásuk biztosítása és az esetleges veszteségek pótlása számukra, amelyeket a peren való megjelenésük okozott. Továbbá perköltségnek számít minden olyan kiadás, amely szükséges annak érdekében, hogy a tárgyalás megfelelően valósuljon meg.

A bíróság kérésre vagy hivatalból, ha azt állapítja meg, hogy az ügyvédi munkadíj az ügy összetettségéhez képest nagyon magas, akkor rendelkezhet ennek csökkentéséről. Viszont nem csökkenthetőek a bélyegilletékek, az igazságügyi bélyeg és a tanúkkal járó költségek.

Annak a félnek, aki perköltségeket követel, a törvény alapján bizonyítania kell ennek meglétét, ezért egy per esetében ajánlatos bármely ezzel kapcsolatos számlát vagy nyugtát megőrizni.

Azon fél, aki elveszti a pert, a nyertes fél kérésére köteles állni a polgári per költségeit. Abban az esetben, ha a bíróság csupán részben fogadja el a felperes követeléseit, akkor arról is rendelkezik, hogy a perköltségek a jogvitában résztvevő felek között, hogyan legyenek elosztva.

Ha több felperes vagy alperes vesz részt a jogvitában, akkor a határozat függvényében egyenlően, arányosan vagy egyetemlegesen kell megfizetni a per költségeit.

A fogalomtárat szerkeszti:

Péterfi Dénes,

az Erdélyi Jogász Civil Szervezet munkatársa (www.erdelyijogasz.ro)

Az adventi időszakban hétköznapiakon a rórate misék minden reggel 7-kor kezdődnek. Szentmisék előtt 20 perccel elmádkozzuk a zsolozsma reggeli dicséretét.

Szombatonként a mise után közös reggelire hívjuk a hittanosokat, ministránsokat. Ezt követően kézműveskedésre, mézeskalács-készítésre, éneklésre, pásztorjáték-tanulásra kerül sor, valamint egyik szombaton árvaházat és öregotthont látogatunk.

Vasárnaponként az esti szentmisét követően megtartjuk az immár hagyományossá vált „Szállást keres a Szentcsalád” imaórát.

December 4-én délután 4 órakor érkezik a Mikulás a hittanosaink részére.

December 15-én kezdődik a Szentcsalád kilenced. Szentmisék előtt fél órával közösen imádkozzuk az ájtatosságot.

Áldott adventi készülődést kívánunk!

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodáinak működési programja:

Máramarossziget:

- RMDSz-székház, minden hónap első péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- RMDSz-székház, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - Teleki Magyar Ház, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

MMG Kft.

Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021, 218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszervezési rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél alumínium csatlakozók, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózatoknak.
- Tipizált polietilén gázvezetékek - RISER
- MMG típusú gázszabályozó - mérő állomások, kisfogyasztói használatra.
- KHS típusú gázszabályozók, 10-200 köbméter körüli szabálytartományon.
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályozó - mérő állomások, nagyfogyasztói használatra.
- PAKOTE típusú, földgázzal működő, villamos és fűtőolaj szuszpenziós hőszivattyúk.

Új Szó

Kiadja a GENIUS Kft. Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számítógépes törzslétszám:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 - Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget. A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát. - ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

DECEMBER
11!**A MAGYAR ÖSSZEFOGÁS NAPJA****MÉG
9 NAP****Mit üzennek jelöltjeink:****KÖKÉNYESDI Mihály,
szenátorjelölt***67 éves, nős, 2 gyermek apja, 2 unoka nagyapja, termelési igazgató, megyei tanácsos*

„Fontos a szórvány képviselte a parlamentben, ezt a Romániai Magyar Demokrata Szövetség keretein belül lehet megvalósítani. Véleményem szerint, minden szórvány polgár érdekeit figyelembe véve, úgy kell képviselni Máramarost, hogy annak fejlődését és haladását elősegítse. Az RMDSZ célja olyan törvényekért kiállni, amelyek megfelelnek az európai normáknak, és úgy vannak megfogalmazva, hogy ne adjanak lehetőséget különböző értelmezéseknek. Példaként említeném: a visszaszolgáltatás törvényeinek általánosság tétele, hogy egyértelműen azok kapják vissza az elkobzott javakat, akiket megillet; a nemzeti szimbólumok használata ne adjon lehetőséget különböző értelmezésekre; olyan Erdélyért harcolni, ami közös háza legyen minden állampolgárnak, ahol mindenki otthon érezze magát és senki ne legyen másodrendűnek tekintve.”

**OROSZ
Krisztofer-Levente,
képviseelőjelölt***30 éves, kétgyerekes családapá, pasztorális referens*

„Véleményem szerint nagyon fontos a közösségért tett munka, a valós gondokra való odafigyelés. Továbbá fontosnak tartom a szülő-

földön való megmaradást, kultúránk ápolását, munkahelyek teremtését, az egészségügy javítását.”

**ZAHARIA László
Mihály, képviselőjelölt***27 éves, nős, referens*

„Úgy érzem, hogy a fiatalok is részt kell vegyenek a politikában, hiszen ki tudná képviselni jobban őket, mint a fiatalok? Nem igaz, hogy a fiatalokat nem érdekli a politika. A fiatalok részt akarnak venni a döntéshozatalban, felkészültek a munkára.”

**TAMÁSI Attila,
képviseelőjelölt***47 éves, nős,
két gyermek apja, szerkesztő*

„2000-ben államvizsgáztam, jogász lettem, de pályám más irányt vett, helyesebben: visszatért a régi útra, az újságíráshoz. A jogi tanulmányok során egy alapvető dolgot megtanultam, éspedig azt, hogy mindig a törvény szelleme és nem a törvény betűje szerint cselekedjem, illetve, hogy a Tízparancsolatnál tökéletesebb törvényi keretet még a legösibb demokráciák sem képesek alkotni.

A kezdetektől tagja vagyok az RMDSZ-nek, illetve a színvonalas választmánynak. Ödöködom a politikától, mert tudom, hogy az esetek döntő többségében vagy felemészti vagy magával sodorja az embert. Mégis úgy gondolom, hogy az érdekvédelem fontos. Hiszek abban, hogy szervezetünk ismét megtalálja helyét a törvényhozásban.”

A természet leglátványosabb folyamata az állandó megújulás körforgása. Ettől az emberi lét sem térhet el. Íme a pillanat, amikor a helyhatósági választásokon beindult folyamat kiteljesedhet és a Máramaros megyei RMDSZ képviselte új lendületet kaphat egy fiatal és tehetséges parlamenti jelölt által: ő **Apjok Norbert!** Fiatal lendületét kitartó munka erősíti, és a tisztelet, amellyel tapasztaltabb társaival együttműködik, sikerre viszi közösségünk akaratát: **megszerezni a parlamenti képviseletet!**

Ő képes megvalósítani felelősségteljes feladatát, a közösség által kitűzött célokat. Ezért biztosítom feltétel nélküli támogatásomról és kívánok sok SIKERT!

LAPSÁNSZKI Edith szenátorjelölt

A román pártok nem minket képviselnek. CSAK mi állunk ki jogainkért!

CSAK mi képviseljük a magyar érdeket!

December 11-én az erős magyar képviseletre szavaz, aki az RMDSZ-re szavaz!

Erdély. A jövő!

RMDSZ

Comandatul de UDHR • Executatul de SC Rutika Comunicationi SRL • Cod 3300001

**December 11-én
támogassa szavazatával
a Romániai Magyar
Demokrata Szövetség
jelöltjeit!**

Képviseelőjelöltek:

Apjok Norbert
Alb Márta-Enikő
Labina Zoltán-Lajos
Tamási Attila
Deák László-Ferencz
Orosz Krisztofer-Levente
Páll Albert
Slezinger Béla
Zaharia László Mihály

Szenátorjelöltek:

Kökényesdi Mihály-István
Vicsai János
Lapsánszki Edith
Kishegyi András
Hitter Anamária

www.uj szo.ro

Nemzeti végváraink és a szórványosodás

Egymillióval kevesebben beszélnek a magyar nyelvet, mint 25 évvel ezelőtt! Aggasztó adatra figyelmeztetett a Jobbik képviselője, Szávay István a Magyar Szórvány Napja alkalmából kiadott közleményében. Kérdés-e még, hogy merre tart a szórványosodás?

Ebben az ügyben vétek „demokratikusan” gondolkodni, itt nem pártok, szervezetek, (ön)érdekképviselések kell, hogy elmondják véleményüket, hanem egyetlen, hosszú távú megoldást kell találni, amit nevezhetünk nemzetstratégiának, szórványstratégiának, bár-hogyan, de az bizonyos: a pillanatnyi tűzoltás már nem segít.

A 2012-es romániai népszámlálás megdöbbentő adatokkal szolgált a szórványtelepülések tekintetében. Bár országsszerte általános volt a népességfogyás, a szórványt kegyetlen valóság elé állította. Be kellett látnunk, hogy, amint a jelen 60+ korosztálya eltűnik a „kiszolgált árnyékvilágból”, a szórványlétünk hirtelen az önmegsemmisülés szakadékaiba lép. Az elfogyás kíméletlen valóságként köszönt ránk. Van-e még remény a helyben maradásra, a helyhez kötött túlélésre? Nagybányán, akkor, egy sokat vitatott kiáltvány látott napvilágot, az *Új Kiáltó Szó*, amit a többségiek nemzetellenes támadásként értelmeztek, a magyarok jelentős része radikális mozgolódásként bélyegzett meg. A nagybányai Teleki Magyar Ház képviselője, *Dávid Lajos* egyik későbbi írásában újra összegezte a kialakult szórványhelyzetet és az ebből fakadó orvoslási lehetőségeket, két járható utat vázolt fel: fontosnak tartja a szórvány öntudatosítását, a jó értelemben vett radikalizálódást (bár ehhez, a tapasztalatok szerint, nem fűz sok reményt), és elengedhetetlennek véli egy olyan, erős és biztonságot sugárzó intézményi háló kifizetését Magyarország felől, ami a szórványt összefogja (legkevesebb) kulturálisan. Mint ahogy említi, erre szolgált az első *Orbán-kormány Magyar Ház* programja.

A magyar állam bármelyik kormányának teljes felelősséget kell vállalnia a határokon túlra szakított magyarságért. Hellyel-közzel, hol populista meggyőződésből, hol kényszerből, hol tudatosan, de létezik magyar-magyar párbeszéd, állami támogatás Magyarország

részéről a leszakított területek képviselői felé. Hogy éppen kivel tárgyal az állam, az széljárás-függő. Hogy éppen mit, mennyit juttat le, az pedig gazdaságpolitikai és politikai színezet-függő. Hogy kihez juttatják le..., talán ez a legfelületesebben kezelt kérdés.

Sokkal átfogóbb, a leszakított területeken élő, dolgozó, tevékenykedő magyarságot ismerő rálátásra van szükség az államnak ahhoz, hogy a támogatások leosztása (legyen ez bármilyen nemű!) hatékonyságot érjen el. Fel kell térképezni mindazokat a szervezeteket, alapítványokat, egyesületeket, amelyek a magyarság ügyét szolgálják, kiemelten odafigyelve az oktatás-nevelés, a kultúra megőrzése, a fiatalok helyben maradását szorgalmazó közösségek, intézetek tevékenységeire, s azok hátterére, hogy mekkora emberi odaadás és anyagi ráfordítás áldozatai árán élnek meg hétköznapijait.

Már az is egy külön misét megér, hogyan a szórványban élők, nap-mint-nap, megvívják nemzeti fennmaradásuk hétköznapi csatáit a magyar oktatásért, a magyar nyelvű istentiszteletekért, a munkahelyi viszonyok közötti magyar beszédért. De nem túlzás azt mondanom, hogy vérbeli végvári vitézeknek számítanak azok az apró, helyi szervezetek tagjai, akik önkéntes munkával, délutánjaikat, hétvégéiket nem kímélve, időt, energiát szánnak gyerekek, fiatalok, kis családi közösségek összefogására, a nemzeti lét megélése érdekében. Ezek a végvárak, mint egykor a felmentő sereget, úgy várják Magyarország segédkező jobbát, nem öncélból, hát-só szándékból, hanem, mert tényleg hisznek abban az apró ügyben, amiért itt maradtak, amiért – még mindig – nem hajlandók feladni stratégiai állásaikat. Ez nem csak a szórvány ügye. Ez az összmagyarság, ez Magyarország ügye!

Mind közül kiemelkedik a fiatalok problémája! Általános a fiatalok elvándorlási szándéka, a jövőkép hiánya a szülőföldön. A szórványt ez a problé-

ma hatványozottan érinti. Minden egyes fiatal elvándorlása közelebb visz az önmegsemmisüléshez. Ők nem elszállingóznak, hanem évről-évre, tanulmányaik végeztével, tömegesen hagyják hátra a szülőföldet, falvaikat, városaikat, amelyek ettől gyors ütemben néptelenednek el. A magyar állam felelős feladata megoldást keresni erre a problémára még akkor is, ha mostanában – belviszonyait tekintve – szembesülnie kell hasonló jelenséggel. Olyan, határokon átvívelő, magyar intézményrendszert kell működésbe hozni, ami munkát biztosít, jövőképet ad, érvényesülési lehetőséggel ruházza fel a fiatalokat. Ne Pesten érvényesüljön, hanem olyan munkahelyen, ami itthon tartja, még akkor is, ha ez Pestnek éri meg. Mert így, hosszútávon, mindannyiunknak megéri!

Három fő cél előtt áll a mindenkor magyar kormány:

1. továbbra is biztosítani a leszakított területek nyelv- és kultúraórzó intézményeinek, szervezeteinek, programjainak támogatását,
2. fel kell térképezni a magyarsággal foglalkozó legkisebb szervezeti sejteket is, ezeket minden lehetséges módon támogatni és biztatni munkájuk folytatásában,
3. olyan jövőképet nyújtani a szórványban élő fiataloknak, ami itthon tartja őket, támogatott fejlesztési programok révén a mezőgazdaságban, a kisvállalkozásokban, munkahelyi elhelyezkedéseikben.

A végvárak mindenkor reménye a csoda, a bizakodás, hogy a láthatáron feltűnik a felmentő sereg. A végvárak hőse a realitásokról ügyet sem vesz, akkor is kitart, ha ügye lehetetlen. Az ilyen csodavárások már sokszor mentettek nemzetet és hazát. Az összmagyarság akaratán múlik, hogy a valóság miként sülyeszti el a csodavárót, avagy a csoda milyen mértékben válik megélhető valósággá. (*itthon.ma/Nagy-J. Z.*)

A Teleki Magyar Ház 2017. évi

SZÍNES FALINAPTÁRA

Magángyűjtemények
legszebb nagybányai
festményeivel illusztrálva!

Ezúton is jelezzük, hogy az első 300 példány elfogyott, a nagy érdeklődésre való tekintettel azonban utánnnyomásra kerül sor, korlátozott példányszámban! December 10-től keressék ismét a Teleki Magyar Házban, ára 30 lej.

Teleki Magyar Ház

Köszönet támogatóinknak

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik az elmúlt hetekben-napokban is téglajegyek vásárlásával segítettek a Teleki Magyar Ház felújítási munkálatait:

Bálint Miklós, Nagybánya – 50 lej (bronz), Zalányi Ferenc, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszerű), Domby-Magoss Árpád, Nagybánya – 50 lej (bronz), Asztalos Gábor, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Asztalos Szilvia, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Fazoli Beáta, Szatmárnémeti – 200 lej (2 db. ezüst), Fazakas Katalin, Nagybánya – 200 lej (2 db. ezüst), Fodorean Anna, Nagybánya – 300 lej (arany), Sepsi Miklós és Ildikó, Nagybánya – 500 lej (gyémánt), Lakóczy Éva, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszerű), Fröhlich József, Erdőszáda – 50 lej (bronz), dr. Sajthy József és felesége, Auróri Mária, Budapest – 100 lej (ezüst), Bordás Lajos, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Bordás Erna, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Balogh Gabriella, Nagybánya – 50 lej (bronz), Ujlaki Éva, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszerű), Sepsi Orsolya, Németország – 500 lej (gyémánt), Tóth Erika, Nagybánya – 500 lej (gyémánt), Tóth Erika, Nagybánya – 500 lej (gyémánt), Steiner Zoltán, Nagybánya – 50 lej (bronz), Szopri György, Nagybánya – 50 lej (bronz), Fodor György, Székelyudvarhely – 200 lej (4 db. bronz), Móré Ambrus és Éva, Nagybánya – 100 lej (bronz), Név nélkül, Nagybánya – 30 lej (3 db. egyszerű), Vári Ildikó, Nagybánya – 50 lej (bronz), Név nélkül, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Steiner Sándor, Nagybánya – 50 lej (bronz), Debreczeni Mihály, Nagybánya – 50 lej (bronz), Daróczy Tibor, Nagybánya – 30 lej (1 db. egyszerű + 20 lej), Dinu Gabriella, Nagybánya – 200 lej (2 db. ezüst), Keresztesi György, Stockholm – 50 lej (bronz), Korponay Zsófia, Nagybánya – 200 lej (2 db. ezüst).

A Teleki Magyar Ház működetője az **Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE)** nagybányai szervezete. Támogató szervezetek: **Teleki Társaság, Máramarosi Szórványért Egyesület.**

A téglajegyek árusítása, az adománygyűjtés folytatódik. Jelenleg az épület pincéjében folynak munkálatok, ahol részben a Bethlen Gábor Alap támogatásával, a **Máramarosi Magyar Vállalkozók Egyesülete** nyertes pályázatának köszönhetően egy férfi-női mosdóhelyiséget tervezünk kialakítani.

Téglajegyeket **10 lejes** (egyszerű téglajegy), **50 lejes** (bronz), **100 lejes** (25 euró/ezüst), **300 lejes** (75 euró/arany) és **500 lejes** (125 euró/gyémánt) címletekben lehet ezután is vásárolni, személyesen a Házban, vagy banki utalással.

www.uj szo.ro

Gólyabál a Németh László Elméleti Líceumban

Újabb sikeres Gólyabált szerveztek november 18-án a Németh László Elméleti Líceum XI. osztályos diákjai. Idén a **Back to the future (Vissza a jövőbe)** nevet viselte a rendezvény. A szervezőknek csupán egy kikötésük volt a gólyák felé: csakis párban jelentkezzenek.

Nyolc gólyapár képviseltette magát: Mezey Kinga és Porganczki-Horn Patrik, László Irisz és Varga Szilárd, Kert

Imola és Miklós Dominik, Molnár Júlia és Varsolczi-Fóris Zsolt, Epli Gertrúd és Bányi Norbert, Tóth Zsófia és

A testi fenyítésről

A XX. század első felében még divat volt a pofon és a tenyeres, esetleg fenekes. Én, aki rövid földi pályám 65 esztendejét ebben az évszázadban éltem át, szenvedő és cselekvő félként is megtapasztaltam. Drága édesanyánk, ha nem engedelmesskedtünk vagy rossz fát tettünk a tűzre, nyaklevessell jutalmazott. Édesapánktól jobban tartottunk, mert ritkán, ha szükségét látta, kiosztott 2-2 tenyereset, mert 8 gyermekkel nehéz keztyűs kézzel bánni. Bár a testi fenyítést gyakorló pedagógusként a legrosszabb módszerek közé sorolom, azt kell mondanom, hogy néha nem árt. 48 éves katedrai szolgálatom két esetét idézem fel. Az első Tasnádon történt, ahol osztályfőnökként nem tudtam elnézni még „egyke kisfiam” fegyelmezetlenségét sem, s kitaláltam a rádiózás módszerét. Amikor a törvény által megengedett módszerek csődöt mondtak, négy fiút megkértem, hogy fektessék hasra a tanári asztalra az illetőt, megfogván egy-egy lábát és kezét. Egy-két lány kapcsolta be a rádiót és kereste a jó műsort, a fegyelmezetlen tanuló fülét csavargatva. A módszer sikeresnek bizonyult. A második esetem Szinérváralján történt, esti tagozaton. Az egyik fiú elkezdett lógni az órákról, és bukásra állt. Meglátogattam a családot, és megkérdeztem, miért nem jár rendszeren iskolába, hiszen még csak 3 hónap van az érettségiig. Felelet: Meguntam. Erre az apuka előtt lehúztam neki egy elég jó pofont, s többé nem hiányzott az órákról. Nem tudom, jót vagy rosszat cselekedtem. Döntsék el Önök.

Szilágyi Béla

A Márton Áron kulturális karaván megérkezett a Máramaros Megyei Múzeumba

November 26-án érkezett Máramarosszigetre a kulturális karaván, amely a püspök életútját bemutató kiállítás-megnyitó és művészeti előadás keretében zajlott a Máramaros Megyei Múzeumban. A megnyitó keretében Ft. Reszler Mihály főesperes-plébános köszöntötte a résztvevőket, valamint beszédet mondott Orosz Krisztofer, a Főesperesi Hivatal munkatársa. A rendezvényen részt vett Gancz Péter, a zsidó hitközség képviselőjében.

Geréd Imre, az RMDSZ ifjúsági ügyekért felelős ügyvezető alelnöke kiemelte „Márton Áron életében az ifjúság támogatása kiemelt helyet foglalt el, amely ma is példaértékű kell legyen a közösségi vezetőinknek. Mi azért dolgozunk, hogy az erdélyi magyar fiataloknak lehetőségük legyen a szülőföldön való boldogulásra, ehhez pedig információt, lehetőséget és bizalmat kell szavaznunk nekik.” Felszólalt Apjok Norbert Máramaros megyei képviselőjelölt, aki Gaál Gergely, a Márton Áron Emlékvé programbizottság elnökének üzenetét közvetítette a megjelenteknek. Elmondta, hogy a püspök életéről ma is találunk aktuális üzeneteket: „A vértanú püspök példája ma is követendő számunkra, hiszen a legnehezebb időkben sem adta fel a közszolgálatot, hite és népe iránti hűsége megingathatatlan maradt. Mi azért küzdünk, és számos sikerünk ellenére a küzdelem nem ért véget, amíg ki nem vívjuk azokat a jogokat, me-

Móré Nándor, Bencze Kádár Berta és Kádár Gergő és végül, de nem utolsó sorban Hitter Ágota és párja, Hajdú András.

A próbák még október elején elkezdődtek, hogy a szervezők időben felkészítsék a gólyákat a rájuk váró feladatokra. Az előadás a Városi Színházban zajlott le, délután 18.00 órai kezdettel. A szervezőcsoport és a gólyák hamarabb megjelentek, megtartották a főpróbát, elvégezték az utolsó simításokat és izgatottan várták az előadás kezdetét. Az ajtónyitáskor hatalmas tömeg özönlött be és foglalta el a helyeket. Az estét a bemondók, Halász Cynthia és Sebők Richárd beszéde nyitotta meg, ezt követte a gólyák bemutatása és ezek tánca. A továbbiakban következtek az eredetiség próbák, később a gólyákra három feladat várt, melyeket a zsűri pontozott.

A meglepetésvendég, sokak öröme, a nyíregyházi származású énekesnő, Muri Enikő volt, a 2011-es X-faktor második helyezettje. Vidám és játékos egyéniséggel, valamint csodálatos hangjával elvarázsolta a színházban megjelentek apraját és nagyját.

A körülbelül fél órát tartó előadása után a bemondók újra színpadra léptek, és eredményt hirdettek. Az idei gólyabál első helyezettje Bencze Kádár Berta és párja, Kádár Gergő lett. A második a Tóth Zsófia és Móré Nándor, a harmadik pedig az Epli Gertrúd és Bá-

nyi Norbert páros lett. A többiek sem maradtak jutalmazás nélkül, a szervezők minden egyes gólyapárt egy kis ajándécsomaggal leptek meg, mely emlékezteti őket az elkövetkezendő időkben is a 2016-os gólyabálra való részvételükre.

Az előadás után a fiatalok és tanáraik az Afterparty-n folytathatták a mulatságot. (Mátyás Elíz)

Péter Károly jegyzete:

Elvándorlás

Az elvándorlás az egész közép-európai régiót sújtja. Románia itt az első helyen áll, míg világviszonylatban csak Szíria előz meg bennünket. Legalább hárommillióan mentek el; szülők nélkül maradtak a kisgyerekek (a kezdetekben eperszedők árváinak neveztük őket, ma már Skype-gyerekeknek), és segítő kéz nélkül az idősek.

Ha az okokra gondolok, legelőször az általános közérzet állandó romlása jut eszembe, s csak aztán a munkanélküliség, a kicsi fizetések, a lakhatás megoldatlansága. A politika tarthatatlansága is fontos tényező az elvándorlás szempontjából.

Írhatnék még a jobb élet reményéről, álmáról is, mint elvándorlási ok. Van egy jó jel: a fiatalok kezdik hinni, hogy nemcsak az álom, a valóság is lehet szép. Bennünket csak a fiatalok menthetnek meg: csak ők mernek a jövőről álmodni, míg mi, idősek csak a múltból. A mi álmunk rémálom, az övék még reményteli, édes, valóra váltható. Mi már rég bebizonyítottuk, hogy képtelenek vagyunk megszervezni és vezetni egy társadalmat, most rajtuk a sor, hogy ennek ellenkezőjét demonstrálják.

Térjetelek hát haza mély gyökerű fiatalok, mert csak ti adhatjátok vissza lángját a tűznek!

„Van mi arany, bár nem fénylik,
Van, ki vándor, s hazatér,
Régi erő nem enyészik,
Fagyot kibír mély gyökér.
Lángját a tűz visszakapja,
Árnyékból a fény kiszáll,
Összeforr a törött szablya,
S koronás lesz a Király.”

(John Ronald Reuel Tolkien)

www.ujso.ro

Ismerlek, mint a tenyeremet

Ezt így csak a magyarok mondják, se románok, se németek, se senki más a Földön. De miért? Sokat kutattam, míg megtudtam. Ez úgy van, hogy régen a régi, régi magyarok, az elődeink nagyon fontosnak tartották a tenyér ismeretét, mivel a különféle benne levő vonalak, ráncok, mélyedések, emelkedések stb. fontos információt tartalmaznak a személyre vonatkozóan. Olyan útjelző táblák ezek az ember életében. Az akkori tanítónénik, az aranyasszonyok gondoskodtak róla, hogy mindenki ismerje meg a saját tenyerét, hogy sorját a kezébe vehesse. Azóta sokat változtak az idők, az aranyasszonyok eltűntek, vagy modern tanítónénik lettek, de maradt nekünk a mondás: Ismerlek, mint a tenyeremet.

Zinner Oláh Ágnes

Színe és fonákja:

Merjünk ünnepelni!

Bevallom: kinyílt a zsebemben a székely bicska, amikor minap a sajtó arról számolt be, hogy az egyik csíkszeredai alapítvány, az ortodox pópával az élen, ezer darab román nemzeti színű pántlikát (szalagot, kokárdát) készített el a gyerekekkel, hogy azokat december elsején a hargitai megyeszékhelyen a járókelőknek osztogassák.

Mi ez, ha nem provokáció? Miért nem osztogatják a pántlikákat mondjuk a Dâmbovița partján sétálóknak? Miért kell egy zömében magyarok által lakott kisvárosban „nagyrománkodni”? A hazafias érzelmektől túlfűtött kezdeményezőknek nyilván nem az a szándékuk, hogy méltóképpen ünnepeljenek, hanem az, hogy megmutassák a székelyeknek, milyen országban is élnek. Mint ha ezt nem tudatosítanák bennük eléggé az év többi napján is. Erőszakkal szeretnék kivívni a tiszteletet, ami ugye még a románok szerint sem lehetséges, legalábbis ők előszeretettel idézik azt a mondást, mely szerint kényszerrel kicsikarni a szerelmet (szeretetet) nem lehet („Dragoste cu sila nu se poate”). Pont az ellenkezőjét érik el ezzel, ami egyik nemzet képviselőinek sem válik a javára. Sokkal inkább eredményre vezetne az, ha betartanák a közel száz esztendeje Gyulafehérváron megígért, nemzeti kisebbségekre vonatkozó jogokat. Akkor talán a székelyek, s általában az erdélyi magyarok is magukénak éreznék ezt az ünnepet.

Persze, tudom, a bosszú, a harag rossz tanácsadó, most mégis azt mondom: merjünk mi is ünnepelni december elsején! Elvégre nem csak Románia nemzeti ünnepe van akkor. Ha „fellapozzuk” a Wikipédiát, számtalan ünnepésre méltó eseményt találunk. Például: 382 éve ezen a napon mondott le Bethlen István erdélyi fejedelem, 133 éve mutatták be először Vörösmarty Mihály „Csongor és Tündé”-jét, szerzője 216 éve, pontosan ezen a napon született, ugyancsak ezen a napon született Kellér Dezső író és humorista (1905), Müller Péter író, dramaturg és forgatókönyvíró (1936), 110 éve nyílt meg a budapesti Szépművészeti Múzeum, 68 éve mutatták be Bartók Béla „Concerto zenekarra” című művét, 24 éve tartották meg az oroszországi Komi Köztársaságban a finnugor népek első világkongresszusát, pontosan 70 éve jelent meg az „Élet és Tudomány” című folyóirat első száma, Szent-Györgyi Albert beköszöntőjével, december elsején van a Magyar Rádiózás Napja, hogy csak néhányat említsek.

Van tehát mit ünnepelnünk. Amennyiben mindez esetleg valakinek mégsem lenne elég, az AIDS elleni küzdelem világnapját is december elsején ünnepli a világ. (Tamási Attila)

Akire levett kalappal emlékezhetünk

Nap mint nap egyfolytában a korrupcióról zeng a világsajtó, és amikor a lobbizás hasznos vagy haszontalan eseteinek tömege záporozik ránk, egy a nekdota jut eszembe:

Az újdonsült, sikeres és ismert költőt arra kapacitálja egy ismerőse, hogy egy fiatalemberért latba vesse befolyását. A kellemetlen kérés elől a hírneves úr nem tudott kitérni, és a következő levelet adta a hozzá folyamodó kezébe: Kedves Tóbiás, küldöm hozzád tudomásán kit. Kérni fog téled mittudomén mit. Csináld vele, bánomisést mit!

A költő nem más volt, mint nyelvünk talán legnagyobb szerűbb művelője és ismerője: Arany János.

A hatvanas évek elején volt alkalmam Szalontán meglátogatni a Csonka-toronyban helyet foglaló múzeumot, melyből az idő fátyolán túl csak arra emlékszem, hogy a főbejárat fölött ott láttam

Arany szobrát, az első szoba első asztalán pedig olvastam Groza Péter levelét, aki a költő nagy tisztelője volt, és az ő közbenjárására újították fel a múzeumot. Emlékeszem még egy Aranyról készített Barabás-portréra, a zsúpfedeles szülőház fényképére, és ennyi.

Jövő év márciusában Arany János születésének kétszázadik évfordulóján emlékezhetünk irodalmunk kimagasló személyiségére. Gondolom, hogy nincs olyan magyar ember, akinek ne volna némi, vagy bővebb ismerete nyelvünk e kimagasló művelőjéről. Ki is volt Arany János, irodalmunk e nagy egyénisége? A mélyebb elmélyülés előtt emlékezünk röviden életrajzára:

Az idősebb szülők kései gyermeke a Partiumban, Nagyszalontán látta meg a napvilágot. Szülei a Bocskay hajdúk leszármazottai, akik nemességgel rendelkeztek. Írni-olvasni főképpen szüleitől tanult, és már 14 évesen kénytelen segéd-tanítói állást vállalni. Beiratkozik a debreceni kollégiumba, ahol már a második évben beáll színésznek, sőt a vándorszínészkedést is kipróbálja. Szüleinek betegsége szólítja vissza Szalontára, ahol segéd-tanítói és másodjegyzői állást vállal. Ernyedetlenül autodidakta módon képezi magát, miközben munkáját kiválóan végzi, és mivel falusi környezetben él, mint nótárius, szíven viseli a parasztság gondjait. 1845-ben ismerkedik meg Petőfivel, akivel szétszakíthatatlan barátságot köt.

Az elkövetkező évet Arany János évének minősítették irodalmi és tudományos berkekben, aminek köszönhetően mindenkinek, határon belül és kívül is bőven lesz módja a megemlékezésre és az ünneplésre. Remélem, hogy módom lesz az elkövetkező időben több tudósítást is küldennem a megemlékezési rendezvényekről. Jelen sorokkal csak azt szeretném magunk elé vetíteni, hogy hatalmas percekben bármikor bárkit feldobhat, ha kézbe vesz egy Arany-kötetet. Benne mindenki megteheti azt a lelki tápot, amely éppen szükséges stresszes hangulatának feloldására.

A 17. század elején 300 hajdú telepes hozta létre Nagyszalontát, akik egy erődöt is építettek saját védelmükre. Ez az erőd később leégett, csak egy tornya maradt romos állapotban, amely a Csonka nevet örökölte. Ezt a tornyot a 19. században restaurálták, és Arany fia, László közbenjárására helyezték el benne az Arany-hagyatékot, mely később

Szót kér az Olvasó:

Olvasva az Új Szót, elhatároztam, hogy pár szóban elmesélem ezt a régi, de örökké élő igaz jelenetet, amelynek szemtanúja voltam.

Székelyföldről jöttem ide 1955 nyarán. Édesanyám meghalt lángok közt, és ezt állandóan láttam magam előtt, mint 17 éves egyedüli gyermek, nem bírtam elviselni.

Az édesanyám húga itt lakott, gyermeke nem volt, elhozott ide, amíg elfelejttem a történeteket. Sajnos soha nem tudtam odahaza maradni, kis falumban, Cőfalván (közel Kovásznához).

1956. október 23-án elmentem a városi fürdőbe a nagynénimmel meg a

Vigyázz, hogyan gondolkodol!

Eljössz-e szavazni?

Te, kedves felnőtt olvasóm, eljössz-e szavazni december 11-én?

Ebben a rovatban szándékosan kerülöm a napi aktualitást hordozó témákat, most mégis kivételt teszek, mert úgy gondolom, hogy mindannyiunk jelenét, jövőjét lényegesen befolyásoló eseményről van szó. Igaz ugyan, hogy a demokrácia törvényei azt is lehetővé teszik számokra, hogy ne menj el szavazni, kedves olvasóm, hiszen ehhez is jogod van, a szavazás, hál' Istennek, nem kötelező. Talán úgy gondold, a te szavazatodon nem múlik semmi, attól semmi sem változik. Pedig a te szavazatodnak ugyanakkora értéke van, mint az államelnök, a miniszterelnök vagy bármelyik pártelnök szavazatának. Mert én úgy gondolom, hogy neked és nekem két lehetőségünk van valóságosan befolyásolni országunk társadalmi, politikai folyamatait. Az egyik az, hogy csatlakozunk valamelyik politikai párthoz, ott igyekszünk érvényesíteni felfogásunkat, álláspontunkat. A másik - s ez az egyszerűbb - az, hogy elmegyünk szavazni. Magyar-ként - ha fontosnak tartjuk a parlamenti képviselést -, most igazán könnyű választanunk. A tulipánnak - úgy tudom - most nincs magyar vetélytársa. De csak akkor választunk, ha ott vagyunk a szavazáson, s érvényesen szavazunk.

Én - mint mindig - december 11-én is elmegyek szavazni. Te fontosnak tartod-e, kedves olvasóm, hogy elmenj leadni a szavazatodat?

Farkas Imre

múzeum má fejlődött. A városi rangra emelkedett község a trianoni békediktátummal Románia része lett, és a ma kb. húszeszes lakosság csak fele részben maradt magyarnak. Lakosai büszkeséggel emlékeznek évről évre városuk nagy szülötére. Tegyük ezt mi magunk is.

Kis Kornél Iván

nagybátyámmal. Egy adott pillanatban hallottam, hogy a nagynéném nagy fennhangon kiáltja: „Gusztí fiam, hallgass, mert mindjárt jön a szekuritáté és le fog tartóztatni!”

A nagybátyám szembe állt a tükörrel, és kezdte köpködni magát, és kiabálta: „Te magyar vagy? Nem szégyelled magad?! Szegény magyar népemnek folyik a vére!”

Megijedve elmentem a fürkélőkhöz, bekopogtam, és kértem, hogy jöjjenek ki és menjünk haza.

Ez megmarad az emlékezetemben, amíg élek, amíg magyarnak vallhatom magam.

Babiciu született Sebestyén Zsófia

www.uj szo.ro

Ezer kilométer mélyen is létezik vízkészletünk

Igazolódni látszik, hogy Jules Verne földalatti óceánjának ötlete nem is olyan elrugaskodott a valóságtól. A Föld köpenye több óceányi vizet rejthet, akár még 1000 kilométeres mélységben is.

„Ha nem lenne odalent, elsüllyednénk” – mondta *Steve Jacobsen*, az amerikai Illinois állambeli Northwestern University kutatója. „Ez nagyobb vízkészletet jelent, mint korábban feltételeztük.” A szóban forgó készlet sokkal mélyebben van, mint a korábban észlelték, a Föld magjához vezető út egyharmadánál. A jelenlétét egy 90 millió évvel ezelőtti vulkanikus úton felszínre került gyémánt jelzi. A brazil Sao Luiz folyó közelében talált gyémántnak van egy tökéletlensége – egy elszigetelődött zárvány – ami a képződése során ásványokat zárt magába. Amikor a kutatók infravörös mikroszkópos technikával közelebbről megvizsgálták, egyértelmű bizonyítékot találtak a vízből származó hidroxil ionok jelenlétére, még hozzá igen jelentős mennyiségben.

A következő kérdés a mélység, amiben a gyémánt kialakult, amiből megállapítható a víz eredete. Ennek megválaszolásához a kutatócsoport ismét a zárványhoz fordult. Összetételét tekintve ferropariklász ásványról van szó, ami vas- és magnézium-oxidból áll, emellett rendkívül magas nyomáson és hőmérsékleteken más fémeket is elnyelhet, például krómot, alumíniumot és titánt. *Jacobsen* vizsgálatai kimutatták ezeket a fémeket is, illetve ezek elválását a ferropariklásztól, amire akkor kerülhet sor, amikor a gyémánt a kisebb mélységeken keresztül a felszín felé

halad, a fémek jelenléte azonban az alsó köpeny közegére, ezáltal az eredetre is bizonyítékként szolgál. „A foglyul ejtett ásvány összetétele alapján 1000 kilométer körülire becsüljük ezt a mélységet” – tette hozzá *Jacobsen*.

A perdöntő bizonyíték az volt, hogy a zárvány végig a gyémántban helyezkedett el, vagyis a vízre utaló jegyek csak a gyémánt kialakulási helyéről, az alsó köpenyből származhatnak. „Ez a legmélyebben talált vízre utaló bizonyíték a bolygón” – mondta. „A főüzenete az, hogy a Föld vízkörforgása nagyobb, mint amit valaha feltételeztünk, egészen a köpeny mélyéig terjed.” A víznek egyértelmű szerepe van a lemeztectonikában, azt azonban nem tudják, milyen mélyre nyúlhatnak ezek a hatások. A felfedezésnek kihatása lehet a Föld vízének eredetéről szőtt elméletekre is. Ezek alapján elképzelhető, hogy az első pillanatoktól kezdve jelen volt az életető folyadék bolygónkon.

Jacobsen szerint a rendkívüli mélységben fellelt víz segíthet magyarázatot adni arra, hogy miért a Föld az egyetlen ismert bolygó, aminek lemeztectonikája van. „A víz keveredik az óceáni kéreggel és szubdukciót idéz elő a konvergens lemez határoknál” – taglalta. „A víz bejutása a köpenybe elősegíti az olvadást és meggyengíti a kőzetet, elősegítve a lemezek mozgását.” (sg.hu)

Visszakerült a bukaresti diadalívre a budapesti bevonulásra emlékeztető felirat

Visszakerült a rejtélyes körülmények között bevakolt, a román hadsereg 1919-es budapesti bevonulására emlékeztető felirat a helyreállított bukaresti diadalívre, amelyet hétfőn avatott fel Gabriela Firea főpolgármester.

Az 1922-ben emelt, 27 méter magas diadalívre azokat a településneveket vették fel, ahol a román hadsereg diadalát szerzett magának az első világháborúban. A háborút Románia a győztes oldalon, valamennyi románok által is lakott területet egyesítve fejezte be. A tizenkét településnév között szereplő Budapest feliratot a főpolgármesteri hivatal egy korábbi közleménye szerint 1953-ban, a kommunisták vakolták be, vélhetően azért, mert akkor nem voltak büszkéek a Magyar Tanácsköztársaság vörös hadserege felett aratott győzelemre. A román sajtóban azonban rendszeresen felüti fejét az a híresztelés, miszerint a román hadsereg budapesti bevonulásának emlékét a magyarok miatt kellett törölni, „mert a Romániai Magyar Demokrata Szövetség folyton hatalmon volt”, és a magyaroknak „nem tetszett” a felirat.

A restaurálás csaknem három évet vett igénybe, és a tervezettnél másfél millió euróval többbe is került. A helyreállításra természetesen nemcsak a Budapest felirat és a kommunisták által eltávolított más domborművek vissza-

helyezése miatt volt szükség: a műemlék – a szokásos felületi kezeléseken kívül – rezgéscsillapító alapozást kapott, így most már egy Richter-skála szerinti 9-es erősségű földrengést is kibír.

A munkálatokhoz szükséges több mint 30 millió lej (2,1 milliárd forint) kétharmadát a regionális fejlesztési uniós alaphól kellett volna lehívni, míg a román állami költségvetésből 8,5 millió lejt, a fővároséból pedig 2,4 milliót irányoztak elő. A főváros önkormányzatának azonban a tervezett négyeszeresébe került a felújítás, mert a munkálatok nem fejeződtek be 2015 végéig, az uniós támogatás egy része elúszott, és Bukarestnek így több mint kilencmillió lejjel kellett hozzájárulnia a diadalív restaurálásához.

Gabriela Firea főpolgármester az avatón megígérte: a műemlék múzeumát és kilátóját ismét megnyitják a látogatók előtt. A bukaresti diadalív „igazi” avatója a december elsejei katonai parádé, amikor – két év szünet után – ismét áthaladhatnak alatta a román nemzeti ünnepen felvonuló fegyveres alakulatok. (mult-kor.hu)

Európában miért sárgák az őszi levelek, és Amerikában miért vörösek?

Szemet gyönyörködtető színekben pompáznak az erdők ősszel, a sárga és a vörös mindenféle árnyalataival találkozhatunk. Európában mégis a sárga az ősz színe, a legtöbb falevél besárgul ilyenkor. Amerikában és Kelet-Ázsiában azonban a vörös a domináns, az ottani fák levelei pirosas árnyalatra váltanak. Mi lehet a különbség oka?

A kérdést nagyon sokáig kutatták a tudósok, végül arra jutottak, hogy 35 millió évet kell visszalepni a magyarázathoz. Mielőtt ezt megtennénk, nézzük, mi okozza egyáltalán az őszi változást a fák leveleiben.

A zöld színt a klorofill adja, ez az az anyag, ami a napfényt elnyelve képes energiát termelni. A levelekben ezen kívül vannak még más anyagok is, például a sárga színt okozó xantofill és a vörös színért felelős karotin. A színanyagok folyamatosan keletkeznek és bomlanak le. Nyáron a szikrázó napsütésben a zöld szín a domináns, a klorofill elnyomja a többi anyagot, ezért zöldnek a levelek. Ősszel azonban egyre kevesebb lesz a fény, nem is keletkezik olyan tempóban új színezőanyag a növényben.

Leggyorsabban a klorofill bomlik le – vagyis a sárgulást az okozza, hogy elfogy a zöld, és a levélben a xantofill lesz a domináns. A vörös színű leveleknél más folyamat megy végbe, itt a klorofill eltűnésével egy időben egy új anyag, antocián képződik. Az antocián pigmentek védelmet nyújtanak a napsugárzás káros hatásai ellen is. Széleslevegű örökzöldeknel például a téli időszakban piros árnyalatúvá válnak a levelek. Az örökzöldeknel érthető a növény erőfeszítése, hogy ősszel ilyen anyagot termeljen, de miért termel ilyet egy lombhullató növény, amely úgyis elveszíti leveleit.

Erre sokféle magyarázat született már, de a kutatók még egyiket sem fogadták el egyöntetűen ezek közül. Az egyik magyarázat szerint a hidegtől próbálják így megvédeni magukat a fák. Mások szerint a rovarok ellen védekeznek a növények. Akárhogy is, arra sokáig senki nem tudott felelni, hogy miért játszódnak le a folyamat az amerikai kontinensen, és Európában miért nem.

Végül *Simcha Lev-Yadun* izraeli és *Jarmo Holopainen* finn kutatók jöttek rá

a megoldásra néhány évvel ezelőtt. Elméletük szerint 35 millió évvel ezelőtt a bolygó nagy részét örökzöld erdők borították, amelyek nagyrészt trópusi fajokból álltak. Ebben az időszakban jégkorszakok és szárazabb időszakok váltották egymást, így vált lombhullatóvá számos fafaj. Ezen fák közül sok lépett arra az evolúciós útra, hogy vörös leveleket hoztak létre a rovarok elriasztására. A rovarok ugyanis ősszel kiszívják a levelekből az aminosavakat és leteszik petéiket. Ez káros a fákra. Azt is tudjuk, hogy a levéltetvek inkább a sárga levelű fákhöz vonzódnak, a vöröseket nem kedvelik annyira.

A két tudós azt is meg tudta magyarázni, hogy Európában miért nem lesznek vörösek a levelek, még akkor sem, ha a vörös szín megvédené a rovaroktól. Észak-Amerikában és Kelet-Ázsiában a hegyvonulatok észak-déli irányúak, vagyis az élővilág képes az időjárás függvényében északra vagy délre vándorolni. Így a rovarok is követhették a fák természetes élőhelyeit, állandósult a harc.

Európában azonban kelet-nyugati irányú az Alpok és a hozzá kapcsolódó hegyláncok, így nem jöttek létre védett területek. Amelyik faj nem bírta a hideget, kihalt. Vele együtt haltak ki a rovarok is, amelyek ráakaszkodtak az adott fajra. A túlélők, azok a fafajok, amelyek kibírták a hideget, nem voltak nedvszívóik, tehát nem kellett vörösrre festeni leveleiket. Mivel a vörös levelet nagyobb erőfeszítés létrehozni, inkább maradtak a sárgánál.

Létezik egy cserje Skandináviában, ami megerősíti és bizonyítja is a fenti elméletet. A skandináviai törpecserje jégtagaró alatt vészelt át a jégkorszakot, de vele együtt a rovarok is túléltek a hideget. Ez a cserje még most is vörösrre festi leveleit, a rovarok és a növény közötti háború folytatódik. (index.hu)

www.uj szo.ro

INNEN ONNAN

Megnyitják a látogatók előtt Ceaușescu egyik bukaresti bunkerét

Megnyitják a látogatók előtt Nicolae Ceaușescu, az utolsó román kommunista diktátor egyik bukaresti bunkerét, amely egykori otthona, a Primăverii (Tavaszi) palota alatt, tíz méteres mélységben található - közölte a Mediafax hírgyűnőskész, amely elsőként fotózhatta le a titkos létesítményt. A nagyzási és üldözési mániájáról elhíresült diktátor állítólagos atombunkereiről, valamint a rezidenciáit és a különböző kormányépületeket összekötő alagutakról kivégzése után több mint negyed évszázaddal is ellenőrizhetetlen legendák keringenek Romániában. A Primăverii palota alatti bunker lesz az első ezek közül, amelyet a nagyközönség is meglehetős drágán adnak, de a kifizetendő 200 lejért a látogatóknak állítólag olyan bennfentes részleteket is elárulnak az idegenvezetők a diktátor házaspár - Nicolae és Elena Ceaușescu - életéről, amelyeket máshonnan nem tudhatnak meg. A bunkerhez vezető vaskos páncélajtót a palota alagsorának egy semmit sem sejtető kárpitozott ajtaja takarja, onnan márványlépcsők vezetnek le egy ceremóniateremnek kinéző helyiségbe. Ennek mennyezetén keresztül egy speciális szellőztető berendezéssel juttatják be a gondosan megszárt levegőt, a bunker fölötti betonréteg pedig több méter vastagságú. A terem közepén

egy nagy faragott asztal található nyolc faragott karosszékkal, körülötte pedig a diktátor által ajándékba kapott különböző emléktárgyak kaptak helyet. Vegyi- és atomtámadások híján Ceaușescu feltehetően főleg lomtárnak használta a bunkert: ott helyeztette el például azt a precíziós esztergapadot is, amelyet egyik bulgáriai látogatásán kapott ajándékba. Miután a protokollépületeket kezelő állami hatóság több mint negyed évszázadon keresztül nem tudta, mit kezdjen a gondjaira bízott, eladhatatlannak bizonyult, jelentős fenntartási költséggel járó Primăverii palotával, a jelek szerint most a "Drakula-bizniszhez" hasonló idegenforgalmi látványosságként próbálja hasznosítani a kommunista diktátor kétes hírét. A palota bunkerélménnyel bővített programkínálatának az a szépséghibája, hogy

éppen a "túlélőszobát" és ahhoz kapcsolódó folyosórendszert nem tekintetik meg a látogatók, mivel annak bejáratát - állítólag éppen a diktatúrát megdöntő forradalom napjaiban - sebtében befalazták, hogy Ceaușescu ne menekülhessen el azon keresztül fellázadt népe előtt. (MTI)

A Szikla lett 2016 legszexibb pasija

A People magazin idén is nyilvánosságra hozta, hogy kit tartanak idén a világ legszexibb élő pasijának. A világ első számú sztármagazinja Dwayne "The Rock" Johnsonot választotta

2016 legvonzóbb férfinak. A 44 éves színész egyébként a Forbes összeállítás szerint a legjobban kereső színész is. A pankrátorból lett színész csak annyit mondott a hírre, hogy fantasztikus. A magazin a korábbi évekkel ellentétben nem adott ki topelistát a szerintük legszexibb férfiokról, csak felsorolt még kilenc nevet, akiknek sikerült megközelíteniük Dwayne Johnson. Ezek között szerepel: Patrick Dempsey színész, Jay Hernandez színész, Nick Jonas színész-énekes, Rami Malek színész, Drake rapper, John Krasinski színész, Keegan-Michael Key színész és Harry herceg. 2015-ben David Beckhamet választották a legszexibb élő férfinak, 2014-ben Chris Hemsworthot, 2013-ban Adam Levine-t. (transindex)

Hajdani antarktiszi expedíciók hajónaplói segítik a klímaváltozás tanulmányozását

A Déli-sark meghódításáért küzdő hajdani felfedezők, köztük Robert Scott és Ernest Shackleton feljegyzései segítik a klímaváltozás hatásainak tanulmányozását: a kutatók így állapították meg, hogy az antarktiszi tengeri jég sokkal kevésbé érzékeny a klímaváltozásra, mint az arktiszi, vagyis az északi-sarkvidéki tengeri jég. A The Cryosphere című folyóiratban közölt tanulmány felidézi, hogy Scott és Shackleton hajdani expedíciói teljesen megváltoztatták az Antarktiszi térségéről alkotott korabeli képet. A felfedezők bejegyzései teljesen új adatokkal szolgálnak a kutatóknak az éghajlatváltozás hatásairól is - írta a BBC News. A bálnavadász hajók gyűjtötte adatok egy része azt sugallja, hogy az antarktiszi tengeri jég nyári kiterjedése (ez a decemberből márciusig tartó időszakot jelenti) jóval magasabb volt az 1950-es években, mielőtt egy nagy visszaesést követően nagyjából hatmillió négyzetkilométerre zsugorodott össze az elmúlt évtizedekben. A felfedezők hajó-

naplójának tanúsága szerint azonban hosszú távon nagyon keveset változott az antarktiszi tengeri jég mennyisége. A kutatást vezető Jonathan Day, a brit Readingi Egyetem munkatársa szerint az elemzésük azt mutatja, hogy az antarktiszi tengeri jég nyári kiterjedése legfeljebb 14 százalékkal kisebb most, mint az 1900-as évek elején. "Az antarktiszi tengeri jég száz évvel ezelőtti kiterjedése nagyon hasonlított a maihoz. Az Arktiszi térségében azonban 26 százalékkal csökkent a tengeri jég kiterjedése" - húzta alá a szakember. Day szerint az eredményeik azt sugallják, hogy az Antarktiszi éghajlata nagy hullámzást mutathatott a 20. század folyamán, ami azt jelenti, hogy évtizedeken keresztül nagyobb, aztán évtizedeken keresztül kisebb jégtakaró borította a térséget és nem fokozatosan csökkent a jég mennyisége. "Tudjuk, hogy az antarktiszi tengeri jég kiterjedése enyhén növekedett az elmúlt harminc évben, a műholdas megfigyelések kezdete óta. A szakemberek a globális felmelegedéssel próbálnak magyarázatot találni a jelenségre, ám az új eredmények arra utalnak, hogy nem új keletű folyamatról lehet szó" - jegyezte meg a kutató. A norvég Roald Amundsen 1911. december 14-én a világon elsőként érte el a Déli-sarkot riválisa, Robert Scott előtt, aki csupán egyetlen hónappal később jutott el a föld legdélebbi pontjára. Scott és csapata a visszaúton a jég-sivatagban veszítette életét. Ernest Shackleton brit felfedező 1914-ben indult hajójával a Déli-sark meghódítására. A hajó azonban megrekedt a jégtáblák között és a körülötte hízó jégpáncél tíz hónappal később elsüllyesztette. Shackleton és expedíciójának tagjai 1916 áprilisáig éltek a jég hátán, majd három apró csónakkal sikerült eljutniuk az Elefánt-szigetre. Onnan Shackleton és öt társa az egyik csónakkal átkelt a György király-szigetre. Tizenhat napi tengeri út után kötöttek ki és indultak segítségért a bálnavadászokhoz. Végül az expedíció minden tagja épségben hazatért. (MTI)

KERESZT- REJTVÉNY

Abszolút kegyetlen

VÍZSZINTES: 1. "Nincs a világon kegyetlenebb, mint az asszony a férfihoz, akit nem szeret. Az iránt nincs ..." (Maugham). 13. Kérést elutasít. 14. Igeidő. 15. Den ...; Hága holland neve. 16. A végén rezgő! 17. Nyáját hajtó. 20. Soha (ném.). 21. Ománi, norvég és kambodzsai gkj. 23. Újjezűst. 24. Ennivaló, táplálék. 26. Gyomrába juttat. 28. Párosan áhít! 29. "Mesemondó" férfinév. 30. Barna folt! 31. Balti főváros. 33. Ilyen bútor is van. 35. Sportszermárka. 37. Iráni író (Bozorg). 38. Apróra tör. 40. Egy szellet narancs. 41. Főrangú költő (László). 42. Az egyik evangélista. 43. Hízen (nép.). 44. Szándékozó. 45. Ilyen béka is van. 46. Lada-típus. 48. A három nővér egyike. 49. Kakukkfarak! 51. ... ákác; Szép Ernő színműve. 52.

Bevall! 53. Attól a naptól (lat.). 55. LGT-sláger. 57. Forma. 59. Ománi, norvég és máltai gkj. 60. Menyasszony. 61. Félvállról beszél vele. 63. Ködfoltok! 65. Borászeszköz. 67. Becézett Stanley. 68. Finn költő (Eino).

FÜGGŐLEGES: 1. Dísznövény. 2. Főr. 3. A konvoj tagjai! 4. Háló (ang.). 5. Táplál. 6. ... fővel; The Rock filmje. 7. Piramis. 8. Eleven. 9. Telér!! 10. Mohó vágó. 11. Francia író (George). 12. Válogatott német focikapus volt (Sepp). 18. Viselet, öltözk. 19. Alapvető. 22. Ilyen kút is van. 24. Ab ovo. 25. Szántóeszköz. 27. Komolytalan, szélhámoskodó. 29. Elárúsító. 32. Gésa!! 33. A Jupiter egyik holdja. 34. Szikkadó. 36. Indonéz és zambiai gkj. 37. Keserű anyagok (orv.). 39. Német női név. 40. A gondolat befejező része. 41. Balaton-parti helység. 42. Megszólítás. 44. Becézett Amália. 45. Vállszélek! 47. Épület-szárny. 48. Északi férfinév. 50. A sas fegyvere. 52. Állítunk róla. 54. Török politikus volt (Izmet). 56. Falevél. 57. Petőfi Sándor költeménye. 58. Szükséges. 61. Előtag; fül-. 62. Vietnami holdújév. 64. Pincészet. 66. Nótárszlet! 67. Oldalt szebb! 69. Kissé hideg!

Szerkesztette: Csatlós János

1	2	3	4	5	M	6	7	8	9	T	10	11	12	É
13						14					15			
16				17		18				19		20		
21		22		23					24		25			
26			27		28			29					30	
		31		32			33					34		É
35	36					37						38	39	
40					41						42			
43				44						45				
A		46	47						48					S
49	50			51				52			53		54	
55		56					57			58		59		
60						61					62		63	64
65			66		67					68		69		
A				É					U					

www.uj szo.ro

HUMOR - ZSÁK

Két vak ló beszélget:
- Indulsz a holnapi versenyen?
- Nem látom semmi akadályt.

Az apa azt mondja a kérének:
- Mariskám autót kap hozományul, Jucikám családi házat. Melyiket választja?
- Azt hiszem, Mariskával kezdem...

A HÉT MOTTÓJA:

„Légy rossz! Spórolj meg egy utat a Mikulásnak!”

Gary Allan

- Soha nem hittem volna, hogy egyszer még megnősülsz. Mivel tudott így hatni rád az a nő?

- Én sem igazán értem. Odaült mellém, és megkérdezte, meghívom-e egy italra. Mire én visszakérdeztem: feleségül ne vegyelek?

A szőke nő levelet kap a nászúton lévő barátjától: „Az idő pocskék, egész nap a szobában gubbasztunk.”

A szőke gondolkodik, majd megszólal:

- De mit jelent az, hogy gub?

- Hány népdalénekes kell egy villanykörte kicseréléséhez?

- Hatvan... Egy, aki cseréli, és még ötvenkilenc, aki közben arról énekel, mennyivel jobb volt a régi égő...

Mindenki dolgozik az erdőben, kivéve a ló. Odamegy hozzá a farkas és így szól:

- Te ló, miért nem dolgozol?

- Tudod, farkas koma, amit ti ezért a munkáért kaptok, az nekem már ott van a lábam között.

Két koma beszélget a kocsmában, azt mondja az egyik:
- Én innen akármikor megyek haza, otthon még éjjel ket-tőkor is enyém az utolsó szó!

- Hogyhogy?

- Úgy, hogy bemegyek, köszönök, aztán nem válaszol senki.

KULTÚR-TÁJ:

- Hogy éri el a tanár, hogy az osztályából minden gyerek jelentkezzen az óráján?

- ???

- Bemegy géppuskával: Gyerekek, fel a kezekkel!

- Anyu, fürödhetek a tengerben?

- Nem, kisfiam, ott úszik benne egy csomó cápa!

- De anyu, apu is fürdik!

- Igen, kisfiam, de neki van életbiztosítása!

- Szóval ön feleségül akarja venni a lányomat. Az én döntésem az ön anyagi helyzetétől függ.

- Az én anyagi helyzetem pedig az ön döntésétől függ.

- Hogy törte el a lábát Móricka levélsőprés közben?

- Leesett a fáról...

MAGAZIN:

Az egérke és a veréb elhatározza, hogy megerősöskolja az elefántot. A haditerv a következő: az egérke szemből odamegy az elefánthoz, és eltereli a figyelmét valamivel, addig meg a veréb hátul munkához lát. Így is történik. Az egérke elkezd össze-vissza ugrándozni az elefánt előtt, a veréb meg hátulról odarepül, hogy nekilásson a dolognak.

Am hirtelen az elefánt egy borzasztó nagyot szelent, és a verébről leszáll az összes tolla. Hátramegy az egérke a zajra, és nézi a verébet:

- Veled meg mi történt?

A veréb sértődötten:

- Miért, te nem szoktál előtte levetközni?

www.ujszo.ro

Recept

Csokis-karamellás szelet sütés nélkül

Hozzávalók:

- 90 db szögletes háztartási keksz vagy vajas keksz
- 1 doboz konzerv sűrített tej
- 1 bögre barnacukor
- fél bögre vaj
- ¼ bögre tej
- 2 csésze tejszoki csepp

Elkészítés:

Bélelj ki egy kb 30x20 centis, szögletes sütőedényt vagy tepsit alufóliával, majd vékonyan kend át kókusz vagy más olajjal. Helyezz kb 30 db kekszet a tepsijára.

Egy nyeles lábasban keverd össze a sűrített tejet, a barnacukrot, a vajat és a tejet. Hevítsd közepes lángon és folyamatosan kevergesd, amíg a vaj teljesen el nem olvad. Emeld a hőmérsékletet közepesen magasra és forrald fel. Rotyogtasd 5 percig a krémet, de a kevergetést egy pillanatra se hagyd abba.

A krém harmadát öntsd az előkészített formába, a kekszek tetejére, majd helyezz el rajta egy újabb kekszréteget. Jöhet rá az újabb karamellréteg, majd az újabb keksz, végül a maradék karamell.

Tedd a csokit egy kis, mikrózható edénybe, majd tedd be a mikróba és magas fokozaton melegítsd 1-2 percig. 30 másodpercenként keverd meg. Ha teljesen felolvadt és egyneművé vált, öntsd az utolsó karamellréteg tetejére és simítsd el. Tedd hűtőbe minimum egy órára, majd kockákra vágva tálald. Letakarva, hűtőben 4 napig eláll.

Gesztenyegolyók roppanós csokiburokban

Hozzávalók:

- 50 dkg gesztenyemassza
- 20 dkg csokoládé
- 10 dkg vaj

Elkészítés:

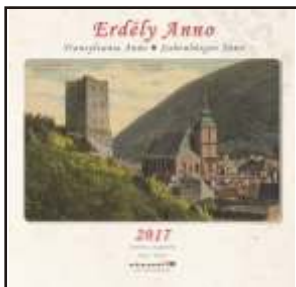
A gesztenyemasszát olvasszuk fel, majd vajas kézzel formázzunk belőle golyókat. A csokoládét gőz fölött olvasszuk fel, majd forgassuk meg benne a gesztenyegolyókat.

Rácscon hagyjuk megdermedni, majd fogyaszthatjuk is.

Az ínycsepek sokféle töltelékkel kísérletezhetnek, a legegyszerűbb a magozott meggy, de lekvárral is érdemes kipróbálni. *(femcafe.hu)*

BÁNYAVIDÉKI ÚJ SZÓ - AZ ÖN LAPJA!

Erdély Anno naptár 2017

Igényesen válogatott képanyag jellemzi most is ezt a különleges falinaptárt, amit az Erdély Anno 1895–1944 album, valamint a Torockó és környéke régi képeslapokon című kiadvány írója, Balázs D. Attila jegyez. A kiadványban a tág értelemben vett Erdély régi arca tárul elénk, amikor még Gyimesbüknél húzódott az ezeréves határ, s amikor Szatmárnémeti mesés szállodájában, a Pannóniában még valódi magyar kávéházi élet folyt. **Az oldalakon feltűnik a nagybányai festőiskola épülete is, amint épp előtte gyakorolják a piktorok a festészet fogásait,** de láthatjuk az egykori békés Verespatakat is, amikor még nem kellett tartani attól, hogy ciános bányászattal eltörlik a föld színéről. A többi érdekes felvételen időutazást tehetünk a századfordulós Nagyváradra, Brassóba, Kolozsvárra, Tordára, a kegyhelyéről híres Máriaradnára, valamint Székelyudvarhelyre, Balázsfalvára, Tusnádfürdőre. A felvételekhez magyar és angol nyelvű leírások is kapcsolódnak, amelyek nem csak a múlt, hanem a jelenre is reflektálnak. Épp ezért az Erdélyország iránt érdeklődő külföldi ismerőseinknek is kiváló ajándék lehet e kiadvány. Keresse a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében.

Megjelent az Erdélyi Kárpát-Egyesület 2017-es falinaptára

Ára 15 lej, EKE-tagoknak kedvezmény!

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület legújabb kiadványait (**Erdélyi Gyopár, EKE-füzetek, falinaptár, illetve EKE-memóriakártyák**) keresse az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban, illetve megrendelhetők az eke@eke.ma címen.

Agencia de Turism
Mara International Tour
(A Máramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro

- **Senior Voyage:** (7 éjszaka szállás, félpanziós ellátás 4 csillagos szállodában, repülővel, 390 eurótól)
- Costa del Sol, Malaga, Szicília, Nápoly, Toszkána, Portugália, Dubaj
- **Gyógykezelések** romániai fürdőhelyekre
- 1 heti kezelés 400 lej (6 éjszaka szállás, reggeli, napi 3 kezelés)
- 10 napos gyógykezelés 880 lej (9 éjszaka szállás, teljes ellátás, napi 3 kezelés)
- **Karácsonyi vásár** (indulás autóbusszal Nagybányáról vagy Kolozsvárról): Budapest - Bécs 100 euró, Krakkó 125 euró, Prága 125 euró, Budapest - Pozsony - Prága - Drezda 180 euró
- **Szilveszter 2017 itthon és külföldön**
További részletek a www.mara-tour.ro honlapon

EKE-bakancs

Tisztelettel meghívjuk önt egy különleges túrasorozatra, melyen lehetősége adódik megismerni Erdélyt, ezernyi csodájával, erdejével, mezejével és lakóival együtt. Utazásra hívjuk, mely során az időben is barangolhat: maivá válik a történelem, és a jelent fürkészve beleláthat a jövőbe is. Abba a világba, ahol a természetjárás, a honismeret és a környezetvédelem az alapérték. Amit hoznia kell magával, az a kíváncsisága és lelkének nyitottsága, valamint több pár bakancs: egy, amelyik lábát óvja, és egy, amelyik útítárs lesz, eligazító az útkereszteződéseknél. Ezt ki ne felejtse hátizsákjából! Válasszon hát útirányt, és bakancsot hozzá az Erdélyi Kárpát-Egyesület már megjelent négy kötetéből, az EKE-bakancs sorozatból!

A kiadványsorozat első négy része: **Barangolások a Remetei-sziklaszoros és a Bedellő környékén / Barangolások Brassó környékén / Barangolások a Központi- és Észak-Hargitán / Barangolások Várfalva községben és környékén.** Ára 12 lej, EKE-tagoknak kedvezmény!

EKE-memóriakártyák

El tudja képzelni, hogy gyereke nem csak a számítógép előtt ül, hanem a közös játék, a természet és a hasznos tudás felé kacsingat? Van rá mód, hozzá pedig eszközt kínál az Erdélyi Kárpát-Egyesület. Az EKE-memóriakártya ennek a kulcsa, mellyel játszva ismerhetik meg kicsik és nagyok Erdély szépségeit, természeti tájait, nevezetes építményeit, az állat- és növényvilág színe-javát. És a kártyázás csak a kezdet, melynek folytatása a vágy: élőben is megismerni az erdélyi csodákat. És ezzel minden szülő egyetérthet, hisz alapvető kötelességünk értékeink átadása gyerekeinknek. Ára 7 lej.

www.uj szo.ro

APRÓHIRDETÉSEK

• FESTMÉNYEKET vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
• Külföldi GYÚJTÓ VÁSÁROLOK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.

Olcso üdülési lehetőséget kínálunk Hajdúszoboszlón, reggeli és vacsora 7 éj (8 nap) 400 lej személyenként, vagy 3 éj (4 nap) 200 lej személyenként.
Érdeklődni a 00-36-52271848-as telefonszámon, vagy mobilon: 00-36-30-4557227;
Ünnepekre is fogadunk vendégeket (karácsony – újév – húsvét)!

MEGEMLEKEZÉS

Bennünk él egy arc, egy meleg tekintet / Egy simogató kéz, egy sóhaj, egy lehelet. / Bennünk él a múlt, egy végtelen szeretet, / Amit tőlünk soha senki el nem vehet. / Egy a reményünk, mely éltet és vezet, / Hogy egyszer még találkozunk veled!

Kegyelettel emlékezünk drága szüleinkre

MÓRA MIHÁLYRA,
aki 22 éve, és

MÓRA ERZSÉBETRE,

aki 17 éve

eltávoztak közülünk.

Emléüket kegyelettel megőrizzük. Bánatos gyermekeik és családjaik.

Fájó szívvel emlékezünk 2015 december 3-ra, egy éve, hogy a kegyetlen halál elragadta szerettei köréből a drága férjet, édesapát, nagytatát

SÜVEG LÁSZLÓT

Emléked örökké szívünkben él.
Nyugodj békében.
A gyászoló család.

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk a drága férjre, édesapára, nagypapára és testvérré

ANTAL GYULÁRA,

aki december 6-án lesz 20 éve, hogy örökre eltávozott körünkől.
Emlékét kegyelettel őrzi
A család

A Nagybánya és környéke tematikájú RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK kulturális örökségünk részei. Értékes információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetéről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni e szellemi kincseket. Őrizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

A búcsú nélküli elválás fájdalmával emlékeztünk november 28-án a szeretett apa, férj, testvér

VARGA JÓZSEF

halálának első évfordulójára.

Akik ismerték és szerették áldozzanak egy percet emlékének.

Nyugodjon békében!

A család

Immár 20 éve, hogy a legjobb barátunk

ANTAL GYULA

örökre eltávozott körünkől.

Emléke szívünkben örökké élni fog.
Csak az hal meg, akit elfelejtene.

Teruka és a Sipos család

Tersánszky Jó zsi Jenő Könyvtár

**KEDDEN ÉS
CSÜTÖRTÖKÖN**

**16-20 óra között, a Teleki
Házban! Tel: 0362-401260**

IF IOSIP ANGELA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT – Non Stop –

Koporsók, szállítás és más szolgáltatások

– Horea utca 6. szám –

**TELEFONSZÁMAINK: 0262-215863; 0362-409464;
0745-337534; 0753-464805**

Boby Temetkezési Vállalkozás Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET

nagy kellékválasztékkal

V. Lucaciu

(Felsőbányai) utca 162. sz.

(IMMUM buszmegálló)

**Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat**

**Nagybánya, Pácii tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306**

FOTÓ ÉS VIDEO EGY HELYEN!

VARDEA
FOTO • VIDEO • DESIGN

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

**0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro**

**Nagybánya
és környéke**

**A Bányavidék
történelme, legfontosabb
turisztikai látnivalóinak,
emlékhelyeinek leírása,
Szinérváraljától
Kapnikbányáig.
Megvásárolható a Teleki
Magyar Házban!**

**TELEKI
MAGYAR HÁZ**

NYITVATARTÁS

**Hétfő-péntek – 15-21 óra között
Szombaton – 11-21 óra között**

**TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.**

**GYÓGYTORNA – jövő kedden EL-
MARAD!**

Várunk a táncházba!

**Minden hétfőn Táncház a
Teleki Magyar Házban!**

**Az idei órarend szerint
17-18 óra között
- az óvodásokat és előkészítő
osztályosokat,
18-19 óra között
- a kisiskolásokat,
19-20 óra között pedig
- a nagyobbakat várjuk.
Oktatók:
Kása Zsolt és Kása Melinda
Szatmárnémetiből.**

Részletek az interneten és a következő lapszámban!

**Ösztöndíjakkal
a magyar nyelven tanuló,
iskolakezdő gyermekekért**

MÁRAMAROS megyében is!

Programindító rendezvények decemberben, a karácsony előtti héten, a megye több településén.

Vásárosnamény
2016. december 8.
Információ:
0747017580, CSOMA BEA

www.uj szo.ro

Klivinyiek elpáholták a románokat a kolozsvári kézilabdatornán

A magyar női kézilabda-válogatott nyerte a kolozsvári Kárpát Kupát, amelynek vasárnap esti döntőjében ötgólos különbséggel bizonyult jobbnak Románia együttesénél.

Az egy hét múlva kezdődő svédországi Európa-bajnokságra készülő csapatok összecsapása az első percekben a románok kiválóságának, az egykor a Győri Audi ETO együttesét is erősítő Aurelia Brădeanunak az elbúcsúztatásáról szólt, aki tizenhét év után utoljára öltötte magára a piros-sárga-kék mezt. Az első gól az ő nevéhez fűződik, a magyar játékosok önzetlenül engedték lőni a kolozsvári sportcsarnok közönsége által állva tapsolt, idén a Bukaresti CSM gárdájával Bajnokok Ligáját nyert klasziszt.

Egyébként a vasárnap esti fináléra annak ellenére kilátogattak mintegy négyezren a Szamos-parti multifunkcionális csarnokba, hogy a legolcsóbb jegyeket 40 lejért kínálták. Igaz, ezért az összegért meg lehetett tekinteni a délutáni bronzmérkőzést is, amelyen Románia B-válogatottja büntetődobásokkal szenvedett vereséget Hollandia B-válogatottjától. Mindenesetre a magyargyűlő szurkolók ezúttal otthon maradtak, mivel a közönség nemhogy a magyar himnuszot nem füttyelte ki, de rendkívül sportszerűen már a bemutatónál megtapsolta a magyar lányokat.

Akik a szombati, a holland ifik elleni dőcögős játékhoz képest most igazán pörgős iramot diktáltak, és már az első félidőben kétgólos vezetéssel vonultak le pihenni. Különösen Klivinyi Kinga volt elemében: az Érd balátlövője tarthatatlannak bizonyult a románok számára, a mérkőzésen összesen tíz gólt vágott Denisa Dedu kapujába.

A Bukaresti CSM-et a magyar válogatott kedvéért feladó Kim Rasmussen

által irányított piros-fehér-zöldek a második félidőben még nagyobb sebességre kapcsoltak, és már rendre sikerült összehozni a román védelmet. Ekkor már a „fél lábbal” a Győr kézilabdacsapatát is irányító Ambros Martín román szövetségi kapitánynak sem sikerült feltűznie tanítványait, mert győri együttesének kiválósága, Görbicz Anita sorra osztogatta a gólpasszokat, ő maga pedig hétszer bizonyult eredményesnek.

Az már csak a mérkőzés lefújása után derült ki, hogy megtörténhet: a magyar válogatott két nagyszerű, már az első percekben lesérült játékosa akár hosszabb időre is kidőlhethet. Kim Rasmussen szövetségi kapitány a Magyar Kézilabda-szövetség Facebook-oldalán megjelent nyilatkozatában elmondta: Kovácsics Anikó vádli-, Szucsánszki Zita pedig orrsérülést szenvedett, és jelenleg úgy tűnik, hogy egyikükre sem számíthat a svédországi Eb-n.

A Kárpát Kupa fináléjában Magyarország 29-24 arányban győzte le Romániát. Bár Ambros Martín lányai számára kevésbé sikerült jól a főpróba, a román válogatottból hiányzott sérüléssel bajlódó klasszisa, Cristina Neagu, továbbá kispados volt Paula Ungureanu és Gabriela Perianu is. A kétnapos torna legértékesebb játékosává Klivinyi Kingát választották, a legjobb kapus Denisa Dedu lett. Különben a magyar női kézilabda-válogatottat egy maroknyi, mindössze húsz-huszonöt fős, többnyire győri drukker alkotta szurkolótábor élte a kolozsvári sportcsarnokban.

(Rostás Szabolcs – Krónika)

Argentína nyerte a Davis-kupát

Az argentin válogatott először hódította el a férfi teniszezők Davis-kupáját, mivel a 105. döntőben, vendégként 3-2-re nyert a horvátok ellen Zágrábban.

A zárónap előtt a horvátok vezettek 2-1-re, majd a vasárnapi első egyesben Marin Cilic 2-0-s előnyre tett szert, de Juan Martin del Potro közel ötórás csata végén fordított, ezzel egyenlített, az utolsó egyesben pedig Federico Delbonis három játszmában legyőzte Ivo Karlovicot. A záró összecsapás 2 óra 9 percre tartott.

Az argentinok 1981, 2006, 2008 és 2011 után ötödször kerültek döntőbe, de most nyertek először. A horvát csapat a második DK-diadaláért küzdött azután, hogy 2005-ben Szlovákiában győzni tudott.

Eredmény, döntő: Horvátország - Argentína 2-3

Ivo Karlovic - Federico Delbonis 3:6, 4:6, 2:6; Marin Cilic - Juan Martin del Potro 7:6 (7-4), 6:2, 5:7, 4:6, 3:6

Szombaton játszották:

Marin Cilic, Ivan Dodig - Leonardo

Mayer, Juan Martin del Potro 7:6 (7-2), 7:6 (7-4), 6:3

Pénteken játszották:

Ivo Karlovic - Juan Martin del Potro 4:6, 7:6 (8-6), 3:6, 5:7; Marin Cilic - Federico Delbonis 6:3, 7:5, 3:6, 1:6, 6:2

Az elmúlt tíz év győztesei: 2007: Egyesült Államok, 2008: Spanyolország, 2009: Spanyolország, 2010: Szerbia, 2011: Spanyolország, 2012: Csehország, 2013: Csehország, 2014: Svájc, 2015: Nagy-Britannia, 2016: Argentína

A bajnoki címek száma: Egyesült Államok 32, Ausztrália 28, Nagy-Britannia 10, Franciaország 9, Svédország 7, Spanyolország 5, Németország és Csehország/Csehszlovákia 3-3, Oroszország 2, Horvátország, Svájc, Szerbia, Olaszország, Dél-afrikai Köztársaság, Argentína 1-1

Nem rendeztek Davis-kupát 1915-1918 és 1940-1945 között. (MTI)

Forma-1: Rosberg a világbajnok

Nico Rosberg, a Mercedes német pilótája nyerte az idei Forma-1-es világbajnokságot, miután a vasárnapi Abu-Dzabi Nagydíjon másodikként ért célba háromszoros vb-győztes csapattársa, a brit Lewis Hamilton mögött.

Hamiltonnak ez volt pályafutása 53., az idei 10., sorozatban negyedik futamgyőzelme, Rosberg pedig karrierje 206. versenyén hódította el a trófeát.

A német pilóta édesapja, Keke 1982-es vb-címe után a család második F1-es vb-címét nyerte, ezzel az övéké a második família az F1 történetében, amelyben az édesapa és a fiú is a csúcsra jutott. Korábban ez csak a Hill-családnak, az 1962-ben és 1968-ban vb-győztes Grahamnek és fiának, az 1996-os világbajnok Damonnak sikerült. A hét-

szeres világbajnok Michael Schumacher és a négyszer győztes Sebastian Vettel után a 31 éves Rosberg lett a harmadik német vb-elő.

Az idényzáró Abu-Dzabi Nagydíjon a négyszeres világbajnok Sebastian Vettel, a Ferrari német pilótája végzett a harmadik helyen. Rosberg 12 pontos előnnyel érkezett a szezon utolsó versenyére, így Hamilton győzelme esetén is elég volt számára egy második vagy harmadik hely a vb-diadalhoz.

(MTI)

Forma-1: súlyos büntetésre számíthat a taktikázó Hamilton

Brit sajtóhírek szerint a Mercedes megbüntetheti, de akár szerződést is bonthat Lewis Hamiltonnal, aki nem tartotta be a csapatutasításokat a szezonzáró nagydíjon az Egyesült Arab Emírségek fővárosában.

Az élen autózó háromszoros világbajnok összesítésben csak úgy előzhetne volna meg Nico Rosberget, ha megnyeri a vasárnapi versenyt, a német pilóta pedig lecsúszik a dobogós helyekről Abu-Dzabiban.

Hamilton szándékosan lassította a tempót, hogy az őt követő Rosbergnek nehezebb dolga legyen, de végül nem jött be a brit taktikája: hiába nyerte meg a futamot, Rosberg megtartotta pozícióját és pályafutása során először világbajnok lett.

A Daily Mail hétfőn azt írta, hogy a rádió érkező üzeneteknek nem enge-

delmeskedő versenyző 30 millió fontos szerződését kockáztatta. A The Daily Mirror cikke szerint is van esély a szerződésbontásra, miután a Mercedes fel szólította pilótáját, hogy gyorsítson, ez viszont nem történt meg.

„Át kell gondolnunk az egész helyzetet, és ki kell találnunk, mi legyen a következménye. Bármilyen lehetséges” – idézi a gphirek.hu szakportál Toto Wolff csapatfőnököt. (skysports.com)

**Az oldalt összeállította:
SIMORI SÁNDOR**

www.uj szo.ro